

FOLKE
TEATRET

FARVEL

En hjertevarm og humoristisk teaterkoncert til alle børn

Undervisningsmateriale

INDHOLD

TEATRET FARVER TILVÆRELSEN	2	EFTER FORESTILLINGEN	8
KÆRE UNDERVISER	2	Hvorfor arbejde videre med stykket i klassen?	8
MERE OM FORESTILLINGEN	3	KREATIV EFTERBEARBEJDNING	9
FARVEL – HANDLING	3	ØVELSER I KAN LAVE SAMMEN I KLASSEN	9
FØR FORESTILLINGEN	4	Spørgsmål at tale om – tematisk efterbearbejdelse.....	10
Gennemgå praktisk information	4	Minder på linje – refleksion.....	11
FORBEREDELSE	4	Vend tilbage til plakatbilledet – refleksion.....	12
Vi skal se teater	4	Alle som! – refleksion	12
Hvordan bliver en teaterforestilling til?	4	FAGLIGE ØVELSER	13
Fortæl dem	5	Skriv et brev til en figur – kreativ skriveøvelse	13
KIG PÅ BILLEDERNE – refleksion.....	6	Tegneopgave – faglig opgave.....	14
LYTTEØVELSE: Hvilket farvel hører jeg?	7	Tekstskabelse: Skriv dit eget Farvel-vers	14
		Scenografisk øvelse: De store jakkesæt.....	14
		LILLE TEATER-ORDBOG	15

TEATRET FARVER TILVÆRELSEN

Når du sætter dig til rette i teatrets røde plyssæder, har vi gjort vores ypperste for at give dig en oplevelse ud over det sædvanlige. Vi lever og ånder for at skabe det rum, hvori følelserne kan få frit spil; du skal ikke kun blive en oplevelse rigere, vi ønsker også at ramme dig lige i hjertekulen. Når rampelyset tændes, kommer alle sanser i spil, og vi kan i bogstavelig forstand, høre, lugte, se, føle og somme tider smage hinanden – og vi elsker det.

Én teateroplevelse giver dig ikke et sandfærdigt billede af scenekunstens mangfoldighed. Du bliver nødt til at opleve forskellige genrer og lade dig blive opdraget, pirret og til tider provokeret, så du i mødet med teatret kan udvide dine vanlige kulturpræferencer.

Det er en stor oplevelse at gå i teatret, for du oplever en autenticitet, der også forpligter dig over for dem, som står på scenen. Teatret er live og derfor bliver hver forestilling unik, og som publikum er du ikke usynlig, men en kærdkommen medspiller i forestillingen. Du kan grine eller græde højlydt, blive chokeret, forskrækket, frastødt, vred, varm, vemodig og lade dig rive med af historien, ordene, skuespillerne, kostumerne, lyset, scenografien, musikken, stemningen eller dine medpublikummer. Din oplevelse breder sig i hele teatersalen og blander sig med de andre publikummer, og så er det, at du nemt kan blive indhyllet af en kæmpe fællesskabsfølelse.

Teatret kan nuancere tilværelsen. Om du oplever en storslået eller helt intim forestilling, så får du serveret indhold for øjnene af dig, der skærper dine refleksioner om dig selv, menneskene omkring dig, og det samfund du lever i.

Teatret er på alle måder magisk og skaber oplevelser, du ikke kan finde andre steder i samfundet.

Vi glæder os til at dele dem med dig!

FOLKETEATRET

KÆRE UNDERVISER

VELKOMMEN

Du sidder her med Folketeatrets lærervejledning til forestillingen FARVEL af Nørregaards Teater og BaggårdTeatret. Materialet henvender sig til 3. – 7. klasse, og tanken er, at du kan lade dig inspirere til for- og efterarbejde med forestillingens tematikker.

Her får du nogle forslag og idéer til, hvordan du kan gøre teaterbesøget så spændende og interessant som muligt for eleverne. Du kender jo din klasse bedst, så læg til eller træk fra som det passer i din undervisning. Vi håber, I får en spændende teateroplevelse, der giver inspiration til samtale og videre arbejde med de oplevelser, I har fået sammen.

Rigtig god fornøjelse!

MERE OM FORESTILLINGEN

På scenen møder børnene fire medvirkende, som både synger og spiller en række forskellige instrumenter. Der er ikke én samlet dramaturgisk fortælling; i stedet inviteres publikum med på en rejse gennem barndommens mange farveller. Disse bliver sunget og ikke fortalt. Skuespillerne optræder i store, farverige jakkesæt, som skaber en visuel metafor for det at vokse og finde sin plads i overgangen mod voksenlivet. På scenen er der kufferter, instrumenter samt trehjulet cykler.

FARVEL – HANDLING

FARVEL er en farvestrålende og musikalsk teaterkoncert om alle de farveller, man møder i barndommen. Forestillingen bevæger sig gennem både små og store afskeder: fra “farvel raketand” og “farvel ensomhed” til det endnu større “farvel barndom”. Undervejs kommer publikum med på en følelsesmæssig rutsjebanetur, hvor man siger farvel til det velkendte og langsomt åbner døren til det nye og ukendte.

Forestillingen viser, hvordan farveller kan være lette – som at slippe en dårlig drøm – men også tunge, fx når en bedste ven flytter, et kæledyr dør, eller forældrene bliver skilt. FARVEL hylder de øjeblikke, der former os som mennesker: både de glade, de sørgelige og dem midt imellem. Her er afsked ikke kun et punktum, men også en mulighed for forandring, vækst og nye begyndelser.

Musikken fylder meget i forestillingen. Den spænder fra viser og ballader til blød pop og energisk punk og giver hver afsked sin egen stemning. På scenen møder eleverne fire medvirkende, der både synger og spiller et væld af instrumenter: trommer, fløjter, strygere, saxofoner i flere størrelser – og endda cykler i alle farver. Det hele er pakket ind i et legende udtryk med savlende hundehvalpe, bløde bamser og alt for stort tøj, som bliver en visuel måde at vise, hvordan det føles at vokse og være på vej mod noget nyt.

FARVEL lægger op til samtaler om sorg, separation, at blive større, om trivsel, følelser og om de mange måder, man kan forstå eller håndtere et farvel på.

PRODUCENT: Nørregaards Teater og BaggårdTeatret

INSTRUKTION: Nils P. Munk

SCENOGRAFI: Carsten Wittrock

KOSTUMIER: Elsebeth Hede Jensen

LYDTEKNIKER: Jesper Thestrup

BYGGER & LYSDESIGN: Thomas Dam Jensen og Kasper Lindgren

TEKST OG KOMPOSITION: Nils P. Munk, Sune Skuldbøl Vraa og Jesper Thestrup

FOTO/VIDEO: Cosmin Cirstea

MEDVIRKENDE: Jens Andersen
Olivia Francisca Fevel Borgels
Sune Skuldbøl Vraa Nielsen
Karen Duelund Guastavino

FØR FORESTILLINGEN

Gennemgå praktisk information

Forbered eleverne på det praktiske omkring teaterbesøget. Tal med klassen om, hvor I skal se stykket, og at der formodentligt kommer til at være andre klasser fra andre skoler i salen, der også skal se forestillingen.

Vis dem også gerne billedet af salen her i materialet.

FORBEREDELSE

Vi skal se teater!

Har din klasse før været i teatret sammen, kan en god måde at forberede eleverne være at tænke tilbage på, hvordan det var. Hvor var det? Hvilket stykke var det, og hvad handlede det om?

Har I ikke været i teatret sammen før? Tal gerne om børnenes tanker og spørgsmål om dét at gå i teatret.

Hvordan bliver en teaterforestilling til?

En anden god måde at forberede børnene er at tale om, hvordan en teaterforestilling bliver til. Du kan fortælle følgende:

- De fire medvirkende har sammen med instruktøren øvet sig på at spille forestillingen i ca. 6 uger.
- Der er mange mennesker, der har arbejdet med at lave den her forestilling, men I kommer kun til at møde fire af dem.
- En scenograf har bestemt, hvordan scenen og lyset skal se ud. Og hvordan tøjet skal se ud.
- Tre komponister har lavet musikken og har skrevet sangene til forestillingen.
- En kostumier har syet tøjet, skuespillerne har på.

- En snedker har bygget scenografien efter scenografens tegninger.
- En grafiker har lavet plakaten og billedet.
- Ud over dem er der også mange andre, der arbejder med forestillingen, fx marketingafdeling, salgsafdeling, administration og forhuspersonalet.

FORTÆL DEM:

- Hvor stykket spiller: Folketeatret, Nørregade 39, på Hippodromen.
- Hvornår I skal se stykket, og hvorvidt I skal tale om stykket inden og efter.
- Hvordan I kommer derhen.
- At man tager sit overtøj af i foyeren, og at der er toiletter.
- At man kan sidde og tegne, indtil personalet kommer og henter jer.
- At man skal gå på trapper op til salen, hvor forestillingen spiller.
- At der er andre elever i salen samtidig.
- At man sidder på bestemte pladser i salen. Pladsen står på billetten.
- At stykket er ca. 50 minutter langt.
- At det er levende mennesker, der fortæller historien.
- At der bliver mørkt i salen, når stykket begynder.
- At man gerne må klappe efter sange under forestillingen.
- At man klapper ad skuespillerne, når stykket er slut.
- At man ikke må gå op på scenen efter forestillingen.
- Hvorvidt I skal ned på Snoreloftet og deltage i Kunstnerisk Laboratorium efter forestillingen.

Refleksion

KIG PÅ BILLEDERNE

Ovenfor er et billede af plakaten fra forestillingen. Tal med eleverne om, hvad billedet forestiller, og hvorfor det ser ud, som det gør. Hvad betyder farverne? Hvad føler man, når man kigger på billedet? Hvorfor tror de, at stykket hedder FARVEL? Hvad tror de, det handler om? Skriv elevernes tanker på tavlen eller på store stykker papir. Gem det til senere.

LYTTEØVELSE: Hvilket farvel hører jeg?

Sange: fx *Drømmenes Land*, *Sang om en ven*, *Mormor* (folketeatret.dk eller spotify)

Fag: Musik + Dansk

Mellemtrin – læringsmål: Eleverne kan beskrive stemninger i musik og tale om musik som udtryk.

7. klasse – læringsmål:

Eleverne kan analysere musikalske virkemidler.

Opgave:

Eleverne lytter til én sang ad gangen fra FARVEL og undersøger, hvilket "farvel" sangen kredser om. Hver sang i forestillingen repræsenterer et nyt afskedstema – nogle er lette og varme, andre tunge eller eftertænksomme. I denne øvelse lærer eleverne både at **lytte aktivt, sætte ord på musik, og fortolke følelsesmæssige udtryk**. Start med at afspille en sang uden introduktion. Bed eleverne om blot at lytte og mærke stemningen første gang. Anden gang får de tid til at notere deres tanker.

Eleverne noterer under lytningen:

1. Hvad tror I, sangen siger farvel til?

Eleverne skal lytte efter spor i både musik og tekst:

- Lyder sangen glad, trist, drømmende eller vred?
- Minder musikken jer om et bestemt øjeblik eller en bestemt form for farvel?
- Hvilke ord eller billeder dukker op i teksten?

Dette hjælper dem med at koble lyd til tema og følelser.

2. Hvilke instrumenter kan I høre?

I FARVEL anvendes bl.a. **saxofon, cello, trommer og forskellige blæse- og strygeinstrumenter**.

Eleverne lytter efter:

- Hvilke instrumenter, der bærer melodien
- Hvilke der skaber stemning i baggrunden
- Hvilke lyde, der træder frem (fx tunge trommer = noget alvorligt, lys fløjte = noget let eller barnligt)

Dette træner deres evne til at genkende instrumentklange og forstå, hvordan musik bygges op.

3. Hvordan skifter stemningen?

Musikken i FARVEL veksler ofte mellem flere udtryk.

Eleverne kan lytte efter:

- **Tempo:** går sangen fra langsom til hurtig?
- **Intensitet:** bliver musikken fyldigere eller mere stille?
- **Virkning af tekst vs. musik:** siger teksten én ting, men musikken noget andet?

Eleverne kan tale om, hvordan skift i musik kan spejle skift i følelser.

Udvidelse for 7. og 8. klasse

Eleverne går mere analytisk til værks og undersøger:

- **Dynamik:** Hvor bliver musikken høj eller lav – og hvorfor?
- **Genretræk:**
 - Er det en ballade? En popmelodi?
 - Et punket nummer?
 - Hvilke kendetegn kan de høre?
- **Kontraster:**
 - Blødt vs. hårdt, hurtigt vs. langsomt, lyst vs. mørkt
 - Hvordan understøtter kontrasterne temaet for farvel?

Derudover kan de diskutere, hvordan sangen ville ændre betydning, hvis musikgenren var en anden.

EFTER FORESTILLINGEN

Hvorfor arbejde videre med stykket i klassen?

Et af formålene er at tage godt imod elevernes oplevelser og gennem spørgsmål og iscenesættelse starte samtaler og refleksioner om det, som er vigtigt for dem. Et andet formål er at give eleverne tid og plads til at bearbejde, hvad de har set, og give dem mulighed for at reflektere over oplevelsen og deres egen virkelighed.

KREATIV EFTERBEARBEJDNING – KUNSTNERISK LABORATORIUM

Kunstnerisk Laboratorium på teatret

I direkte forlængelse af forestillingen kan klassen deltage i Kunstnerisk Laboratorium – et gratis og kreativt tilbud, der hjælper eleverne med at arbejde videre med de følelser og tanker, som forestillingen FARVEL sætter i gang. I laboratoriet får eleverne mulighed for selv at tage afsked med noget, de ønsker at slippe eller gøre op med. Det kan være en tanke, en vane, en frygt eller noget helt konkret fra deres hverdag. På teatret står et stort Farvel-træ, hvor eleverne kan hænge deres egne “farveller” op. Det fungerer som en fælles installation, der både giver plads til eftertanke og inspirerer andre til at reflektere over deres egne farveler.

Eleverne arbejder taktilt og kreativt: De skriver, tegner, former eller klipper deres “farvel” i de materialer, der ligger fremme. Aktiviteten giver dem mulighed for at bearbejde forestillingen gennem hænderne, samtidig med at de sætter ord, farver og form på deres egne oplevelser.

Kunstnerisk Laboratorium giver dermed en tryk ramme for at tale om afsked, følelser og forandring — og for at lade teateroplevelsen leve videre i en kropslig og kreativ proces.

ØVELSER

I KAN LAVE SAMMEN I KLASSEN

Tematisk efterbearbejdelse

Spørgsmål at tale om

Teater er en fælles oplevelse, som hver tilskuer oplever på sin helt egen måde. Lad derfor eleverne sidde stille og tænke forestillingen igennem og lad dem måske tegne det, de husker. Det kan være teknikken, lyset, kuglen, kostumerne eller celloen.

Start derefter samtalen.

Du kan opfordre eleverne til at undgå udtryk som "sjov", "kedelig", "god" eller "dårlig" ved at spørge dem, hvad den handler om, og ikke så meget, hvad de synes om den.

Herefter kan I sammen reflektere over, hvad forestillingen egentlig prøver at fortælle publikum. Findes der et eller flere temaer?

Mod til at sige fra

- Hvordan siger man fra, når nogen siger noget man ikke kan lide?
- Er det nemt at sige fra?
- Er det svært at sige fra?
- Hvornår skal man sige fra?
- Hvordan er man modig?
- Hvordan føles det i kroppen, når man er modig?

Savn

- Hvad er savn?
- Hvordan ved man, at man savner noget?
- Har eleverne selv savnet nogen?
- Hvordan føles det at savne eller miste nogen?
- Kan savn være godt?

Vokse

- Hvorfor bliver man større?
- Kan man sige farvel til en følelse?
- Hvordan ved man, at man bliver større?
- Hvordan føles det at blive større?
- Kan eleverne huske, at de kan noget som de ikke kunne før?
- Er det godt at blive større?

Forandring

- Hvordan ved man, at noget er som det plejer?
- Er kærlighed vigtigt?
- Er det svært at sige farvel, når man går?
- Hvordan føles det, når ting, man er vant til, ændrer sig?
- Hvornår føles det godt med at ting ændrer sig?
- Hvilke farveller føles ikke rare?
- Hvilke farveller føles gode?
- Kan man sige farvel uden at miste?

ØVELSER I KAN LAVE SAMMEN I KLASSEN

Refleksion

Minder på linje

Bed eleverne om at lukke øjnene og mindes noget, der skete i forestillingen. De får derefter lov til hver især at sige, hvad de husker (og husker man det samme som nogen af de andre, er det helt ok). Hver især har lov til at have sit eget minde om forestillingen, og der findes ikke rigtigt og forkert.

Når alle har fortalt det minde, de husker fra forestillingen, skal I forestille jer, at der går en usynlig linje gennem klasselokalet. Den ene ende er starten på forestillingen, og den anden er slutningen. Eleverne skal nu stille sig i den rækkefølge, som det, de husker, kommer i forestillingen. Man må gerne hjælpes ad med at huske, hvis det er svært. Hvis det ikke bliver præcist, er det helt ok. Bed derefter eleverne om at fortælle deres minde fra forestillingen igen, men nu fra start til slut.

Derefter kan I hjælpes ad med at mindes flere ting fra forestillingen, som ikke er blevet sagt og placere det på jeres mindelinje.

Refleksion

Vend tilbage til plakatbilledet

Nu, hvor klassen har set forestillingen, hvad synes de så, at forestillingen handler om? Bed eleverne fortælle, hvad de synes, at stykket handler om, mind dem om, at der ikke findes rigtigt og forkert. Et stykke handler om flere forskellige ting og kan handle om forskelligt for dig og mig. Bed dem tale to og to eller i mindre grupper.

Skriv på tavlen eller på et stort stykke papir alle de ting, de synes, stykket handler om. Vend tilbage til de noter, eleverne skrev om billedet, inden de så forestillingen. Blev den, som de forventede? Hvad var det samme, og hvad var anderledes?

Alle som!

Opstil ligeså mange stole, som der er børn i klassen, plus en ekstra stol i en ring. Alle elever sidder på en stol, og en stol er tom. Kom med en påstand til klassen, og alle, der er enige, skal skifte stol. Er man ikke enig, bliver man bare siddende.

Husk på ikke at stille en påstand, som du som lærer/pædagog har et rigtigt svar på – det skal være en påstand, hvor det ikke er muligt at svare rigtigt eller forkert, og hvor man kan kigge på det fra forskellige sider.

Forslag til påstande:

- Det er svært at sige fra
- Nogle gange er det uhyggeligt at være alene
- Nogle gange stiller voksne for store krav til børn
- Det er svært at sove alene
- Nogle gange er jeg bange for mørke
- Det kan være svært at føle sig modig
- Jeg kan ikke lide at være et barn
- Jeg føler nogle gange, at jeg ikke er lige så god som de andre
- Nogle gange føler jeg mig alene
- Der findes noget, der er større end mig
- Jeg er bange for at dø
- Det er vigtigt at altid sige højt, hvad man synes
- Jeg har mistet nogen
- Jeg kan ikke lide at blive ældre
- Man skal tro på, hvad andre synes om en
- Jeg har vokseværk
- Voksne forstår ikke, hvordan det er at være barn
- Jeg kan være grådig en gang i mellem
- Nogle gange er det svært at blive ældre
- Søskende er en god ting
- Det er vigtigt at føle sig elsket

Kreativ skriveøvelse

Skriv et brev til en figur

Fag: Dansk **Mål:** Eleverne kan skrive en kreativ tekst, hvor de udtrykker egne tanker og følelser om en fiktiv figur.

Bed eleverne skrive et kort brev, en dagbogsnotits eller lave en tegning med talebobler til en af personerne fra en af sangene i forestillingen FARVEL. Brevet fungerer som en personlig reaktion på figurens handlinger, følelser eller farvel.

Eleverne kan bruge disse hjælpesætninger:

- "Jeg synes, det var sjovt, da du..."
- "Jeg blev overrasket over..."
- "Jeg synes, det var sørgeligt, da du..."
- "Mit råd til dig er..."
- "Jeg synes, du var sej, da du..."
- "Min hemmelighed er..."

Tegneopgave

Fag: Billedkunst + Dansk

Mål: Eleverne kan udtrykke deres forståelse af en sang gennem tegning og korte beskrivelser.

Bed eleverne vælge den sang fra FARVEL, som de synes er den vigtigste, sjoveste eller mest rørende.

De skal:

1. Tegne sangen – enten en scene, en stemning eller et øjeblik.
2. Beskrive tegningen med ord eller små sætninger:
 - Hvad viser tegningen?
 - Hvilken del af sangen handler den om?
 - Hvorfor valgte du netop denne sang?
3. Sammenligne i par eller i klassen:
 - Har nogen valgt den samme sang?
 - Hvad har de tegnet forskelligt eller ens?

Øvelsen træner både visuel fortolkning, mundtlig formidling og samtale om kunstneriske udtryk.

Tekstskabelse: Skriv dit eget Farvel-vers

Fag: Dansk

Mål: Eleverne kan udtrykke sig kreativt med inspiration fra kunstneriske udtryk.

Opgave:

Eleverne vælger et farvel (fx farvel til fritteren, farvel til at være lille, farvel til min gamle cykel). De skriver 4 linjer inspireret af én af sangenes stemning.

7. klasses udvidelse:

Eleverne skal bruge en stilfigur (personifikation, metafor, gentagelse).

Scenografisk øvelse: De store jakkesæt

Forestillingen bruger store, farverige jakkesæt som symbol på at vokse.

Fag: Billedkunst + Dansk

Mål: Eleverne kan forklare symbolik i scenografi og lave visuelle udtryk.

Opgave:

Eleverne tegner eller skitserer:

- Hvordan ville et "farvel-jakkesæt" se ud for mig? Farver, former, mønstre og symboler skal matche et farvel, de kender.

7. klasses udvidelse:

Læg en kort billedanalyse ved: symbolik, farvevalg, følelsesmæssig effekt.

LILLE TEATER-ORDBOG

SCENOGRAFI scenerummet med vægge, gulv og møbler mv., som er lavet af en scenograf

KOSTUME skuespillernes tøj, som er lavet af en kostumier

MASKE skuespillernes masker, sminke og frisure, som er lavet af en maskør

INSTRUKTION valg af helhed, og hvad skuespillerne skal gøre på scenen, er en instruktørs valg

KOREOGRAFI danse eller bevægelse i stykket, som er lavet af en koreograf

DRAMATIKER den, som har skrevet stykket

KOMPONIST den, som har lavet musikken i stykket

LYSDESIGNER den, som har besluttet, hvordan lyset skal være i stykket

REKVISITTER de ting, der er på scenen, er lavet eller skaffet af en rekvisitør

KARAKTER rollefigur i forestillingen